

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.

Vidéken és Léván hához küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 30 fill.
Helyes pénzek postautóval küldhetők.
Egyes számok 20 filléért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos pott-sor egyszeri kiadásért 14 fill.
készenléti 12 fill., többeskiadásért 10 fill. kint.
Bélyegdíj minden egyes bekiadásra 10 fillé.
Hívatások hirdetőmunkák:
100 szög 2 kor. 60 fill., azonnal minden szög
2 filléjével számított.
A nyilatkozatban:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillé.
Valik a közönségben levő hirdető-írók, elő-
zetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalban
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

Haszonbérleti hirdetmény!

6342/1907 szám.

Léva r. t. város közönsége tulajdonát képező vadalmái dűlőbeli 27 magyar hold és 924 négyszögöl területű szántóföld egy-egy tagban, — esetleg vállalkos hiányában 2-2 részben és a „kaposztási felsőréték” dűlőbeli 26 magyar holdnyi rétföldnek 2 holdas részletekben a folyó 1907 évi október hó 1-6 napjától számított 5-10 évre, nyilvános árverésen beszerzendő ajánlatok alapján haszonbérbe adtnak.

Az árverés Léva város tanácsstermében (városház I. emelet 15 szám) az 1907 évi október hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Bánatpénz a rétekre holdanként 20,- a szántóföldekre holdanként 10 korona, mely késszépben az árverés kezdete előtt a kiküldöttnél letendő s akkor az árverési feltételek is aláírandók.

Léva, 1907. évi október hó 19.

Balogh Lajos
polgármester.

II.

Hirdetmény!

6059/1907 szám.

A lévai kerületi munkásbiztosító (betegsegélyező) pénztár közgyűlési kiküldöttjei az 1907. évi XIX. t.-c. életbe lépte folytán kielégítést igényelnek egy a munkaadók, mint a biztosított alkalmazottak csoportjában.

A kiegészítés választások után történik, melynek megejtésére határidőül a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár területén levő valamennyi iparhatóság aszkhelyére folyó évi október hó 21-ik napján reggeli 9 órája tüzetelt ki.

Választandó Ujbánya r. t. városban munkaadókból 16, az alkalmazottak közül 22, Léva r. t. városban 30 munkaadó, 22 alkalmazott, — a lévai járásban 31 munkaadó, 34 alkalmazott, — az aranyosmaróthi járásban 26 munkaadó, 29 alkalmazott, — a verébelyi járásban 18 munkaadó és 24 alkalmazott.

A választás az iparhatóságok helyiségeiben ejtetik meg, külön a munkaadók és külön az alkalmazottak csoportjában szavazatlapon utján, melyek délután ügyóráig nyújthatók be.

A szavazati lapokon csak annyi név

TÁRCZA.

Hangulat.

Én megharagudtam, — és ő nevetett
Kivoutam kezéből mindkét kezemet
Szemem könybeborult, s valami fájdalom
Szorongatta, tépte fájó lelkemet.

Most meg ő haragszik, — és én nevetek
Kacéran kinyujtom mindkét kezemet
S mikor möhő megragadja, —
Visszavonom tőle . . .

De hogy elsötétül arca
Megint az én szemem könnyes
És kérlelő gyöngédséggel
Ráborulok jegyesem keblére.

Hitvallás.

Egy arcképet nézek. Egy leány arcképe
Es reáemlékezem a boros mesére
Mikor ez a leány azt mondotta: nem!
Dacos pogánysággal tagadta a hitet
Hogy: van szerelem! . . .

Ez az esztelen leány én magam valék
A tagadásomat visszavontam rég
Ábitattal vallom: hiszek! . . . szeretlek! . . .
Mert csak amióta téged ismerlek
Érzem, hirdetem
Hogy: van szerelem!

Zalay Maa.

Éjtszaka.

Bent a szobában sötét volt. A fényesre
vérült faasztalon egy üres pintesüveg meg
egy régi sőtartó asomorkodott az ablakon
behulló holdfényen.

A Papodról alárohánó jeges szél össze-
verte az erdő didergő vázsait s meg-meg sür-
rentette a szivárványos ablakot.

lehet, amennyi kiküldött választandó. —
Választók és választhatók az illető iparha-
tóság területén levő mindazon iparosok,
kereskedők, kik biztosításra köteleseket fog-
lalkoztatnak vagy ha alkalmazottaik nincse-
nek, az esetre, ha a pénztárnak önként
biztosított tagjai. — Továbbá az alkalmaz-
ottak csoportjában a tanoncokat kivéve az
illető iparhatóság területén tartózkodó
biztosításra köteles alkalmazottak. — A sza-
vasásra való jogosultság pénztári tagkönyv-
vel, munkakönyvvel, a munkaadók részéről,
— alkalmazottak munkakönyvvel — ta-
nonszerződéssel vagy ha biztosítva van a
munkaadó, pénztári tagkönyvecskével igaz-
olható. — A választás bármily kis számú
választó jelentkezése esetén is megejtetik.

Kelt Léva város tanácsának 1907. évi
október hó 14-én tartott üléséből.

Szilassy Sándor,
főjegyző.

Restaurálás és rostálás.

Országszerte megindult a készülődés
a küszöbön álló megyei választásokra.
Tegnap tartotta e tárgyban értekez-
letét a megyei párt is.

A hangulat, nem csak nálunk, de
mindenütt az országban erősen izzó. A
választók akarata abban az óhajban
csucosodik ki, hogy a megyei res-
tauráció legyen igazi rostája az alkotmá-
nyosérzületnek kitartó munkásságnak.

El fog következni az idő, hogy a
rég korrupt rendszer hívei ismét fel-
kinálkoznak a törvényhatóságokban.
Régi személyes és családi összekötte-
tések révén újra a felszínre vergődni
akarnak. A restaurációnak azonban
igazi rostának kell lenni. Hadd hulljon
a férgese, pusztuljon a banda. A miként
a tűz megpróbálja az aranyat, a nehéz
idők ép úgy megpróbálták minden
magyar ember önértetét, hazafiasságát,
becsületét. A ki a sötét, szomorú na-
pokban nem tartott velünk, nem kell
az nekünk most sem.

Látjuk, hogy mily könnyű meg-
téveszteni az embereket. Különösen
most, a mikor nem csekély önmegta-
gadás és kötelességtudás kell ahhoz,

A konyhában valami ernyőtlen petró-
leum lámpa állt a tűzhely párkányán és
lobogva küsködött a fekete éjszakával.
Nyomorúságos világánál két szomorú, elcsi-
gázott ember nézte bágyadtan a falon saka-
toló ócska órát. A férfi az ágy szélén ült
mozdulatlanul, az asszony az asztal mellett
állt és nagyokat sóhajtott.

Es a fáradt, csüggedt emberpár ma
ülte az ezüstlakodalmát.
Azért voltak még ébren és várták, hogy
az óra elüsse a tirtet.

. . . A szél sikoltásán és az óra fáradt
zörgésén kívül nem kelt hang sehoh. Sűrű,
nehéz csönd ült mindenteléd.

Egy vagy két perc hiányzott még a
tizből.

Akkor az ablakon koppanás hallatszott.
Egy, aztán újra egy.

A két fáradt ember egymásra nézett.
Az asszony fakó arca megrándult, de nem
nézett az ablakra, hanem a férjére. Az
ember pedig nézett vissza rá mozdulatlanul,
merőn.

Az üveg újra megsörrent.
Arra az ember felkelt, néhány lépést
tett az ablak felé és halkán azt mondta:
— Valaki van ott kint!

Belenézett merőn az éjszaka korom-
sötét szemébe és halkán megszólalt újra:

— Valaki áll az ablaknál . . .
Megint kopogtak. Háromszor, négyszer,
ötösör . . .

Az asszony is kinézett.
— Nyisd ki az ajtót — mondta cse-
desen.

hogy a régi rendszer romjait eltakarit-
suk az utból s rajta a jövő Magyar-
országot felépíthessük.

Méltatlan és súlyos gyanúsításokkal
telve az újságok nagy része a kormány
ellen. Nehez munkája elé gátakat akar-
nak vetni, szándékait, tetteit félre
magyarázzák. Szándékosan elferdítve
adják elő az elért eredményeket, hogy
bizalmatlanságot keltsenek iránta. És
csak a vak nem látja, hogy itt a bécsi
kéz bujtogat és hogy itt a letört rend-
szer zsoldosai, a kik anyagi előnyökért
mindig készek voltak a nemzet nagy
érdekeit fölládozni, a talajt elveszítve
lábuk alól aknamunkával igyekeznek a
kormány eredményes működése elé
nehézségeket gördíteni. A haladók, a
nemzetközi szocialisták, a nemzetiségek
és a volt szabadelpártiak mintegy
szövetséget kötöttek a sötétben, hogy
meggátolják a kormányt és az őt támo-
gató koalíciót nagy és üdvös reform-
terveiknek végrehajtásában.

A haladók és a nemzetközi socia-
listák szövetezése egészen nyílt dolog.
Lábbal tipornak minden hazafias érzést
és vakmerőn lázitanak a legszentebb
fogalom, a haza fogalma ellen, hogy
az egész társadalmi rend felforgatására
birják megtévesztett híveiket. Müködé-
sük határozottan visszaélés a gyüle-
kezés és a szólásszabadság jogával.
Munkájukkal szoros vonatkozásban áll
a nemzetiségek mozgolódása. A peri-
feriákon a nemzetiségi izgatók a szo-
cialisták hamis jelszavait vegyítik a
maguk külön államellenes teóriájába és
aknamunkájukat a külföldről is támo-
gatják a pánszlávok, pangermánok és
dákrománok.

És ez mind készülődés a megyei
restaurációra. Most kell tehát a szemét
kinyitni minden magyar embernek.
Most kell a vármegye bástyafokára
állni, hogy municipiumainkba, mely
ezeréves fennállásunk legerősebb táma-
sza volt a múltban, valahogy be ne

csempésztessenek azok, a kik kimutat-
ták a foguk fehérit akkor, a mikor a
törvénytelen korszak zsoldosainak tér-
det-fejet hajtogattak.

Nálunk is meg fogják környékezni
a sátánok a törvényhatósági bizottsági
tagokat. Hozzánk is eljönnek a kisértők,
hogy felhasználják a mostani nehéz
időket, melylyel a nemzeti kormányynak
küzdeni kell. Hamis jelszavakkal ipar-
kodnak bizalmatlanságot kelteni a
vezetők ellen. De reméljük, hogy nem
fog felülni nekik senki. Hosszu idők
alatt tisztába jöhettünk, mit ér az ő
hazafiasságuk, mit várhatunk tőlük?
Sok-sok esztendőn keresztül valameny-
nyit ott láttuk a husos-fazék körül, a
szegre akasztott elvek alatt örült has-
táncot lejteni. Valamennyit ott láttuk
a darabantok előtt földig hajolva s
alázatosan kezét csókolva.

Le ne kösse szavát ezeknek egyet-
len megyei bizottsági tag.

A megyei párt minden vezető állás-
ban mellőzte a törvénytelen kormány
csatlósait. Felállította jelöltjeit, akiknek
megválasztása a párt-tagjainak erkölcsi
kötelességében áll.

Legyünk erősek akarunk érvé-
nyesítésében!!

Mozognak az ellenség táborában.
Résen legyen tehát miudenki. Mert ha
tért engedünk az ellenségnek, hosszú
időre elveszítjük lábunk alól a talajt.
Összetartás, szolidaritás minden irány-
ban. Hiszen eddig is csak az volt oka
annak, hogy a kisebbség akarata diri-
gált a vármegyén, hogy nem tartot-
tunk össze, rést engedtünk tenni terve-
inken, kicsinyes, érthetetlen indokokból
saját magunk érdeke ellen küzdöttünk.

Baróvármegye, a mely egy század
előtt a vármegyeiek vezére volt, nem
tagadhatja meg önmagát. A Balogh
Jánosok vármegyéjét csak érdemes,
kipróbált hazafiasságu, szilárd alkotmá-
nyos érzületű s kötelességtudó hazafi-
akra szabad csak bizni.

A lámpa vörös világa oda hullott az
arcára.

A fáradt, elernyed emberpár pedig,
amelyik ma ülte az ezüst lakodalmát, ott állt
az asztal mellett és hallgatott.

Az asszony a jövevényt nézte. Az em-
ber meg az asszonyát. Ottkint nagyokat si-
koltott a szél.

*

Dankáék megint ottkint ültek a kony-
hában. Az ember ott ült újra az ágyon, az
asztal mellett állt. De most nem az órát
nézték, hanem a szenyves, kitaposott padlót.

A jövevény ott bent aludt a szobában,
amelybe akkor is behullott a hold sugara.

. . . A Dömösöknek már kertjük is van.
Magad is láttad. Nekünk meg itt ez a pisz-
kos viskó. Nézd ott a falat! Az eső befo-
lyik! Az ember hétszám sem lát másik em-
bert! Hiszen, ha tudtam volna, mi vár rám
veled! . . . De már későn! Mit nézed a
földet? Hanem hiszen élhetetlen ember voltál,
az is maradsz!

Az elcsigázott, vén óra akkor nyöszö-
rögte el a tizenegyet.

A férfi csak nézte a földet, az asszony
pedig tovább beszélt.

— A Barta Péter a maga ökreivel szántja
a maga földjét. Hát a te földed hol van?
Azt hiszed te mamlasz, hogy azok igaz uton
szereskedtek? Ugy éltesse őket az Isten!
A lányuk Kaposváron szolgál valami gróf-
nál! No hát! . . . Mindegy! Derék leány!
Megsegíti a szülleit! Mi a gyerekünkkel is
jót vártunk, bis Isten! Vitted be a sok os-

A leketanulásról.

Az élet hullámszó tengerén való boldogulásnak egyik legfőbb alapföltétele: a műveltség.

Ámde kétségtelen, hogy a műveltség kezdeményezője, vezetője, hatványozója s őre: a tanulás.

Maga a tanulás megvértes, megacéloz bennünket a létért való küzdelem forgatagjaiban; kiemel bennünket a tudatlanság sötét és nyomott légköréből s a tudomány világító fáklyája felé vezet. Ennek fénye világosságot fakaszt elménk szövvényes útjain, s egyuttal kalauzként szolgál egyéni életünk pályafutásán.

A tanulás forrásait vizsgálva: arra az általános meggyőződésre jutunk, hogy a tanulásnak számtalan és különböző irányú forrása lehet. De végeredménykép megállapíthatjuk, hogy a tanulás forrásainak legnagyobbika: az iskola.

E sorokban nem szorítokozom az összes számottevő források tárgyalására; jelen alkalommal egyes-egyedül a leketanulásról, mint az iskola kereteibe tartozó tényezőről kívánok egyet-mást közölni.

Köztudomásu, hogy a különböző foku és rendű iskolák tananyaga nagyon is széles mederben mozog. Ebből kifolyólag a tanulók teljesen képtelenek az előírt anyagot, benn az iskolában (tanítás, előadás alatt) elsajátítani; helyesebben szólva: megemészteni; minek rendszeres eredménye: a leketanulás érvényesülése s ennek egyik szomorú következménye: a szellemi túleröltetés 1/10-nak emelkedése.

Tehát a szellemi túleröltetés legfőbb szülőfőát a leketanulás rendszertelenségében kell keresnünk. Miért? Egyrészt azért, mert a tanulók nap-nap után egész sereg leckét kapnak fel; ami kétségtelenül a szellemi higienia minden következményével teljesen ellenkezik; másrészt, mert a tanulók zöme nem ismeri a leketanulás helyes módját s így szellemi energiáját szétforgácsolja anélkül, hogy valamelyes elfogadható eredményre vergődött volna. A leketanulás, lélektanilag véve, nem éppen könnyű munka; a tanulóra nézve valóságos művészet, melynek titkos, de kifürkészhető kulcsai vannak. Épp ezért felette kívánatos, sőt szükségképpeni, hogy az iskola, legalább a tanév elején, a rendszeres tanításon kívül, a leketanulás módjainak megismertetésével is kellőleg foglalkozzék. Azaz: a tanulókat meg kell tanítani arra, hogy miképp és hogyan kell legkomolyabban s legbiztosabban tanulni.

Mindezek előre bocsátása után azon kérdés tisztázására utalunk, hogy mi a tanulás? Minderre rövidesen csak azt felelhetjük, hogy a tanulás nem egyéb, mint bizonyos szellemi gyakorlatnak ismétlések útján való elsajátítása; illetve megterem-

tése. De hogyan teremtjük meg eme gyakorlatot, vagyis a tanulást? Eme gyakorlatot, mely a tanulás fogalmában nyeri kifejezését: szellemi energiánk működése, munkálkodása által teremtjük meg.

Nevezetesen szellemi energiánk megindítja s vezeti a tanulás menetét; miáltal ingerületek keletkeznek, melyek az idegrendszer szövvényes útjain kaladva, azokon bizonyos változásokat, illetve nyomokat hagynak hátra.

Az így keletkezett nyomok simábbá, csiszoltabbá, szóval járhatóbbá teszik az utakat; úgyhogy a később fellépő és az előbbihez hasonló természeti ingerületek már kevesebb erővel, tehát könnyebben s gyorsabban haladhat a pályán, mint az előbbi. Ebből világossá válik, hogy tanulásunk kezdetén több szellemi energiát fogyasztunk el kevés eredménnyel, mert az erőnek javarésze az utak egyengetésére, csiszolására: azaz az utban levő akadályok elhárítására esik; később pedig, kellő számú ismétlés után, a szellemi energia fogyasztása mindinkább csökken, az eredmény pedig fokozódik. Ezek szerint az ingerület útjai azonosok valamelyes töretlen ösvénnyel, mely annál inkább egyenesebbé, járhatóbbá válik, minél többször tapossák; azaz: járják; azonképp a sokszor egymásután következő egymást kölcsönösen felidéző képzetek is mindkönnyebben felidézhetők egymást. Ha tehát a szerzett képzetek közül valamelyik felülül, az esetben a felülült képzet törekvése oda irányul, hogy a többi, a vele összefüggésben levő képzetet, képzetláncolatot is új életre keltesse s cselekvésre bírassa. Azonban minél frissebb, fokozódottabb a szellemi energia köre, annál erősebb és tökéletesebb a felülülés is.

Egyebekben tudnunk kell még azt is, hogy tanulásunk folyamata által számtalan benyomás éri az agykéregben levő szellemi középpontokat, mely benyomások mindegyike a jelzett helyeken bizonyos kémiai v. fizikai bomlást idéz elő. Hogyha az így létrejött bomlások száma nagyobb mértékben összehalmozódik, lassítja és gyengíti a szellemi energia működését, minek rendszeres eredménye, könnyebb esetben: a szellemi kifáradás; súlyosabb esetben pedig: a szellemi kimerülés nyilvánulása. E helyütt meg kell jegyeznünk, hogy a szellemi kifáradás még normális állapot, míg ellenben a szellemi kimerülés már beteges jellegű. A szellemi kimerülés számos s eléggé súlyos kimenetelű tünetet hozhat felszínre; ilyenek: kábultság, gyakori fejfájás, szivdobogás, nagyfoku ingerlékenység és érzékenység, idegesség, fülzugás, álmatlanság, étvágytalanság, stb. Mindezek kezet kezdetén csak múló jellegűek lehetnek, de később, különösen elhanyagolásuk esetén, maradandó nyomokat is hagyhatnak hátra.

behuny szemmel, nyugodt, halavány arccal. És a szoba minden sarkát betöltötte a mélyseges csönd.

Az ember sováran, vágyakozva visszanezett a belsőszobába, de az asszony a fülébe súgta:

— Menj!

A jövevény halavány orcájára halálos riadalom ült ki, mikor az ember őt ujjai összekapcsolódott a torka körül. Egy pillanatra felnyitotta a szemét, a miből a rettenetes ezer ördöge bámult elé, majd lecsukta ujra. Az ajkára sötétbabor, forró vércsepp ült ki.

Akkor az ember eleresztette és remegve nézett az asszonyra. De az asszony nem törődött vele, hanem bevájta a kezét az idegen ruhába. Nem talált semmit. Akkor a párna alá nyúlt és elővette az idegen erszényét.

Ahogy szétnyitotta, egy csomó bankjegy tűnt a szemébe. Sovány, száraz ujjaival kirántotta őket, de velük együtt egy régi, megfakult tép is kisiklott és leesett a földre, a holdugár fehérvárába. Az ember lehajolt érte és megnézte.

Az asszony is odahajolt és elejtette a pénzt. Káprázat nehezedett a szemére; ahogy a képre nézett, a saját halavány arca nézett vissza rá.

A jövevény ott feküdt mozdulatlanul; félig nyitott, üveges szemével szomorúan nézte a két embert.

A hold elé felhő siklott, sötét lett.

Dankák ezüst lakodalma belényült az örökös fekete éjszakába.

Chelnoky László.

Köztapasztalat bizonyítja, hogy a szellemi kimerülés leginkább a gyengédségű vagy a gyengeidegű tanulóknál észlelhető, mert tudvalevő, hogy azok sokkal kevesebb szellemi erővel rendelkeznek, mint a normális tanulók. Minthogy tehát a szellemi kimerülés abnormális állapot, ennél fogva minden egyes szülőnek, pedagógusnak oda kell törekednie, hogy a szellemi kimerülésre irányuló okokat már csirájukban elfojthassa s végleg oltüntesse.

A szellemi erő összehangatos működésének bomlását; azaz összehangtalan működésének eredményét, a tanulás által elfogyasztott energia idézi elő. Azért felette szükséges, hogy az elfogyasztott szellemi energia pótlásáról még idejekorán gondoskodjunk. Abbeli törekvésünket a végzett munkát (tanulást) meg-meg szakító szünetek (pihenő időszakok) által érhetjük el.

De közvetlenül megjegyeznem, hogy az ekkép alkalmazott szünet, a munka tartamához képest, se túl hosszú, se pedig túlrövid ne legyen.

Mert, ha a szünet a munka tartamához és minőségéhez irányítva, túl hosszú, az esetben nemcsak a kifáradást szünteti meg, de egyuttal a tanulás által létrejött lendületet is visszafejleszti; s elvész a tanulás; ha pedig a szünet túlrövid; nem szünteti meg teljesen a munka által ejtett kifáradást, minek következtében a kívánt eredmény sem lesz teljesen kielégítő.

Azért az alkalmazott szünet, időpontját és terjedelmét illetően oly legyen, hogy megszüntesse a kifáradás káros állapotát, de ne csorbítsa, érintse egyuttal a tanulás által beállott lendületet. Így pl. egy órai szellemi munka után 5 esetleg 10 percnyi szünet teljesen elégséges, két órai tanulás után már 15-20 percnyi szünetet kell tartanunk. A teljes szünet alkalmazkodjék először, a már lefolyt munka minőségéhez; másodszor pedig a munka tartamához.

A helyesen alkalmazott szünet után sokkal könnyebben gyorsabban tanulunk, mint a szünet előtt.

Ezek után térjünk át tárgyunk tulajdonképpeni oldalára: a leketanulásra; illetve annak egyes módjaira.

Hogyha a tanuló leketanulását szoros megfigyelésünk tárgyává tesszük; meggyőződést szerezünk arról, hogy a tanulók leketanulási módja korántsem oly egyöntetű, mint a milyennek gondolnók. Lássuk tehát sorba azokat a módokat, melyek segítségével a tanulók legkönnyebben s legsikerültebben tanulják leckéjüket.

Vannak tanulók, akik kizárólag a látásra támaszkodva tanulják a leckéjüket, azaz: a könyvben, füzetben levő szavak, mondatok helyét rögzítik meg s feleléskor, vagy bármikor elmondáskor maguk elé képzelik azokat. E körbe tartozó tanulók tanulását zaj-lárma nem háborgatja, mert tanulásuk súlypontja, vagyis a figyelem ereje a látásra esik. Ismét oly tanulókkal is találkozhatunk, akik tisztán a hallásra támaszkodva tanulják a leckéjüket; tehát magyarázat, elmondás nyomán. Tanulásuk alkalmazható leginkább csendes-nyugodt helyen tartózkodnak, hogy ilyentépp mindennemű lármától-zajtól teljesen mentve legyenek. A hallásra támaszkodó tanulók felette könnyen s eléggé gyorsan tanulják a leckéjüket, mert már az iskolában, tanítás-előadás alatt, megtanulták leckéjük javát. Viszont vannak tanulók, akik a leketanulásuk alkalmával főleg kiejtésükre, a kiejtett szavakra ügyelnek s azokat ilyentépp rögzítik meg. A szóban forgó körbe tartoznak az u. n. magolók is, akik a leketanulásuk közben teljesen kimerülnek, mintha keményen robotolnának. Mindezekon kívül a tanuló egyik része részint a hallásra, részint a látásra támaszkodva tanulja leckéjét. Végül vannak az u. n. bizonytalanok, akiknél semmiféle tanulási módot nem lehet felfedezni.

Összegezve a fennálló tanulási módokat; vannak tisztán: a látási, a hallási, a kiejtési, vagyis a mozgási tanulótípusok; továbbá: a hallás-látás, a látási-mozgási, a mozgás-hallási és a bizonytalan tanulótípusok.

A szóban forgó tanulótípusok közül különösen a hallási, a hallási-látási tanulótípus az, mely a legmegbízhatóbb s a legkedvezőbb eredményre vezet.

Ezek után az a kérdés merül föl, hogy a tanulók a kiszabott leckéjüket egész terjedelmében, vagy pedig részre, szakaszra bontva tanulják-e?

Lélektani buvárlaton alapuló tény bizonyítja, hogy a megtanulandó leckét soha

szabad nagyon felaprózni, azaz felette sok szakaszra bontva tanulni. Miért? Azért, mert minél több részre, szakaszra bontjuk az anyagot, annál több, nagyobb számú lesz a szellemi kapcsolat is. A felaprózott anyagnak ismételteti kapcsolata sokkal nagyobb mérvben szétforgácsolja a szellemi erőket, mint a bontatlan anyag. Ez pedig magától értetődik, hogy a szétdarabolt anyagot, tanulásunk közben, ismét össze kell raknunk, forrasztanunk, ami bizonyos szellemi kapcsolatokkal, horgokkal történik, s így ennek révén a szellemi energia forrásai is jobban, gyorsabban kiapadnak, mint ellenkező esetben. Továbbá a felaprózott anyagnak együtvé való társítása zavarólag hat a gondolat sima lefolyására s ilyentépp gáncoskodik a tanulás menetében is.

Ennélfogva a leghelyesebbnek bizonyult az alábbi tanulási eljárás.

Mindenekelőtt a megtanulandó leckét terjedelméhez mérten, közép nagyságu részre bontjuk s ennek megtörténte után hozzá foghatunk a tanuláshoz. Ezen tanulási művelet pedig oly módon történik, hogy értelmesen átvesszük az első szakasz tartalmát, végeztével rövid szünetet tartva, áttérünk a következő szakaszra.

E szakaszt, valamint az utána következő szakaszokat épp oly elbánási módban részesítjük, mint a legelső szakaszt; azaz a jelzett fokozatot folytatjuk addig, míg teljesen végére érünk az anyagnak; amikor ismét visszatérhetünk kiindulási pontunkra: az első szakaszra, most már két, esetleg több szakaszt egybefoglalva folytatjuk a tanulást. Ilyenkép összekapcsolhatjuk a szétdarabolt anyagot anélkül, hogy ezen művelet fogantatása által, szellemi erőyük nagyobb mérvben kifáradna avagy tetemesen elfogyjon.

Minél azonban terjedelmesebb és mélyebb medrű a szellemi erő munkája; annál határozottabb, eredményesebb a tanulás is.

Ennek lényegéből kifolyólag megzavart elendő a megértésen s a kellő figyelmen alapuló tanulás, mert azokban rejlik a sikeres tanulás életető eleme.

Végeztül kérdezhetjük, hogy miben nyilvánulnak a leketanulás sikerének legfőbb követelményei, s mik lehetnek a leketanulás esetleges akadályai.

Mindenekelőtt a leketanulás sikerének legfőbb követelménye: a testi; de kivált a szellemi világ összehangatos működésében gyökerezik. Ennek lényegét, azt hiszem, fülölséges bővebben magyaráznom.

Eszerint áttérhetünk a leketanulás egy másik, szinte felette fontos követelményére: a leketanulás időpontjára.

Amennyiben kívánatos, hogy a tanulók a kiszabott leckéjüket, a lélektani követelményeknek megfelelőleg, lehetőleg mindig nappal, esetleg este, vacsora előtt tanulják meg s ne a vacsora utáni, vagy pedig kizárólag a reggeli órákban.

Aunyi azonban bizonyos s kétségtelen, hogy a reggeli órákban sokkal gyorsabban s könnyebben tanulunk, mint a nap bármely más szakában, de a tanulás alapja, illetve, a rögzítés eredménye nem lesz eléggé szilárd és biztos. Nyilvánvaló, hogy a reggeli órákban az idegrendszer sokkal pihentebb s frissebb, mint pl. máskor s emiatt gyorsabban és könnyebben is működik, de viszont a kivívott eredmény felette tünékeny s megbízhatlan.

A tanulásnál tekintetbe kell vennünk a figyelem erejét is, vagyis azt az időpontot, melyben a figyelem energiája legnagyobb foku tevékenységét fejtheti ki. Többek között tudnunk kell, hogy a figyelem erője d. e. 8 órától 11 óráig, d. u. 2 órától 4 óráig, esetleg 5 óráig emelkedik; azontul pedig egyre süllyed.

Továbbá a leketanulásnál ügyelnünk kell a tanulás tempójára, valamint a változatosság fokozataira is. Az előttünk eléggé ismert anyagot célszerűbb gyorsabb tempóban tanulni mintsem lassan. Ilyentépp egyrészt az ismétléseket gyorsabban és könnyebben halmozhatjuk, másrészt pedig a figyelem energiáját jobban, azaz szilárdabban lekötethetjük; mint a lassu tanulásnál. A lassu ütemben való tanulás által időt engedünk a figyelemnek arra, hogy az ismert tárgyról egy más, érdekeltőbb tárgyra elkalandozzék s ezáltal gáncoskodik a tanulás sima lefolyásában is. A változatosság fogalma magában zárja a közismert szabályt, mely szerint nem szabad egy és ugyanazon leckével huzamos időn át folyton foglalkoznunk, mert ezáltal a szellemi erő, de kivált

a figyelem rögzítő ereje gyorsabban fogy, mint abban az esetben, hogyha a végzett munkát, tehát a tanulást, bizonyos idő után, egy másfajta munkával váltanók fel. Ebből látjuk, hogy a változatosság által a szellemi erők forrásai kicserélődnek, mi enyhítőleg hat az összes szellemi középpontok működésére.

Ami pedig a lecke tanulás akadályait illeti; azok száma felette nagy; épp ezért csak a legfőbb akadályok kimutatására utalhatunk. E körbe sorozhatjuk az összes szellemi hibákat és rendellenességeket. Különösen pedig: a gyengétehetséget és a gyengeelméjűséget; a figyelem és az akarat hiányát, a szorgalom hiányát, a nagymérvű szórakozottságot, a rendetlen alvást, az álmatlanságot, a nembánomságot, stb. Hasonlóképp különböző akadályok eredhetnek az érzelmi élet bárminemű zavarából is. Ilyenek: izgalom, féltékenység, ijedség, elfogultság, stb.

A testi kifáradás, kimerülés a szellemi működéseket nagy mértékben zavarja; épp ezért felette fontos, hogy a lecke tanulás mindig előzze meg a játékot vagy a tornát.

Betolyással lehet az idegrendszerre s ezzel egyetemben a lecke tanulásra: a légkör összetétele, hőmérséklete; időjárás; továbbá a testi szükségletek hiányos-fogyatékos kielégítése; az agykéreg vérszegénysége, vérhőisége, vértorlódása, az alkohol és a nikotin élvezete, stb.

Káros hatással lehet a nagymérvű iskolai foglalkoztatás is. E cikk legelején említettem, hogy a tanulók nap-nap után egész sereg leckét kapnak fel, mellyel éppen nem, vagy csak nagy erőmegfeszítéssel tudnak megbirkózni. A sok lecke megfeszíti a tanuló idegeit, kiszípolozza szellemi erejének összes készletét s zúli a szellemi türelőtétést. Ezen indok miatt a tanulók a kiszabott leckéjüket nem kedvel, hanem csak kényszeredetten tanulják.

Az előadatokból rövidesen láttuk, hogy a szellemi türelőtetés legfőbb szülőke: a rendszertelen lecke tanulásban gyökerezik.

Ennélfogva minden egyes pedagógusnak keresnie kell azokat a módokat s eszközöket, melyek segítségével teljesen megkönnyíti a tanuló nehéz munkáját. Ne halmozza el öt különböző házi vagy egyéb dolgozatokkal, mert tudnia kell, hogy a tanítás utáni idő kizárólag az idegrendszer pihentetésére s az elfogyasztott szellemi erők gyűjtésére való. Egyébként ennek lényegéről még más alkalommal szólnok.

Körmöcbánya, 1907. évi október hó 8.
Szabolóvszky István.

Különfélék.

— **A Bars megyei Párt közgyűlése.** Tegnap, f. hó 19-én d. e. 9 órakor tartotta a Bars megyei Párt közgyűlését a lévai városi háza nagytermében **Holló Sándor** elnöke alatt. A közgyűlés rendkívül látogatott volt; a garami járásnak közel 80 megyebizottsági tagja jelent meg. A közgyűlés tárgya volt a decemberi tisztújításának előkészítése, vagyis a jelölés megállapítása. A közgyűlés mindjárt kezdetben határozattá emelte, hogy az esetleg keletkezendő vitás kérdések folyamán a kisebbség teljesen alárendeli magát a többség akaratának, és a közös határozatot nemcsak hogy mindenki magára ínézve kötelezőnek ismeri el, de annak érvényre emelését tőle lehetőleg elő is segíti. A tagok száma és a megjelentek erkölcsi súlya mindenesetre biztosítékot nyújtottak arra, hogy a pártnak a közügy érdekében kifejtett tevékenységét siker fogja koronázni. Hosszabb, minden oldalról megtöntölt, komoly eszmecsere után a közgyűlés a következő jelölésben állapodott meg: Alispán: **Mailáth István**, tőjegyző: **Bodó János**, I. aljegyző **ifj. Ordódy Vilmos dr.**, II. aljegyző **Rajczy Géza**, III. aljegyző **Észabó Lajos**. — Tiszti főügyész **Levatic Gusztáv**, árvaszéki elnök **Dr. Kiss Mihály**, árvaszéki ülnökök: **Ulyés Béla**, **Kosztoldányi László**, **Dr. Kraft Dező**; árvaszéki jegyző **Lulley György**. — Főszolgabírók: ar-maróti járásban **Dr. Gyapay Ede**, a lévai járásban **Ordódy Endre**, a gr. sz. kerestiben **Pinka Sándor**, a verebélyiban **Nedeczky Vincze**, az oszlányiban **Ponoczky István**. — I. oszt. szolgabírók: **Berczelly Miklós**, **Truszkó Antal**, **Reidner István**, **Benkovich Guidó**, **Técsy Elemér**. II. oszt. szolgabírók: **Bolemann Vilmos**, **Latesz Sándor**, **ifj. Csekey Vilmos**, **Hoffmann Pál**.

— **Kinevezések.** A lévai kir. járásbírósnágnál megüresedett két albirói állásra a király **Hofmann Árpád** trencsényi kir. törvényszéki jegyzőt, **Hofmann Ferenc** lévai urad. főerdész fiát, és **Tóth Géza** pozsonyi kir. itélőtáblai jegyzőt nevezte ki. **Dr. Takács Sándor** aranyosmaróti kir. törvényszéki jegyző az alsóvereckei kir. járásbíróshoz albiróvá neveztetett ki.

— **Megnyitási ünnepély.** A Garamszentbenedeki Róm. Kath. Olvasókör 1907. évi október hó 20-án az új szövetkezeti ház felszentelésével egyidejűleg új helyiségekben táncos egybekötött megnyitási ünnepélyt tart. A házszenelés d. e. 11 órakor kezdődik; a megnyitási ünnepély kezdete este 8 órakor; személyjegy 1 kor. családjegy (3 személyre) 2 kor. Az esti ünnepély műsora: 1. Elj őseink hazája. Schumannól, éneklő a vegyeskar. 2. A volapük, monológ tartja: **Steklács József**. 3. Gyöngye virágok, kurucdal, éneklő a vegyeskar. 4. Kuklipredikáció, előadja: **Valézy Anna** és **Kácsér Mihály**. 5. Dalegyveleg, éneklő a vegyeskar. 6. Dr. Kerekes, bohózat I. felvonásban, előadja: **Stoszal László**, **Kácsér Mihály**, **Valachy Viktor**, **Steklács János**. 7. Rákóczi induló, előadja a vegyeskar. Utána tombola; világpósta.

— **Az újbányai tűzkárosultak javára** a lévai állami tanítóképző intézet ifjusága f. évi november hó elején műkedvelő (házi) színelőadást rendez. Az előadást az ifjuság a saját segítő egyesülete javára tervezte, de a múlt héten tartott önképzőkori gyűlésen — egyelőre mellőzvéen saját szükségleteinek kielégítését — a *his dat, qui cito dat* elvét követve elhatározta, hogy az előadás egész jövedelmét az újbányai inségeseknek ajánlja fel. Városunk nemesszöv. közönsége bizonyára pártolni fogja a derék ifjaknak humánus tevékenységét.

— **Kézimunka-kiállítás a város házában.** Már jeleztük, hogy f. hó 24-én a Léva-vidéki r. kath. néptanítók gyűlésén az újabban kötelező kézimunka-oktatás is egyik tárgyalás szerepel. Az előadó, hogy a tanítóknak ne csak elméletet nyújtson, de a gyakorlati kivitel is szemléltesse, a népiakolában készíthető papír-, karton-, agyag- és famunkákból egy természetes minta sorozatot (kollektív) állított össze, és ez a gyűlés napján a város háza kis tanácstermében megtekinthető. De nemcsak a tanítókat érdeklő a dolog, hanem a szülők is helyesen teszik, ha megnézik a kiállítást és ezáltal fogalmat szereznek maguknak arról, hogy a gyermeküket hogyan lehet hasznosan foglalkoztatni.

— **Megnyitott a telefon.** A helybeli m. kir. posta és távírda hivatalnál berendezett *közhasználatu távbeszélő hivatal* folyó hó 17-én megnyitott; a posta hivatalban berendezett „nyilvános állomás” reggel 8-tól este 9-ig a közönség rendelkezésére áll. *Beszélgései díjak:* A helyközi forgalomban (beleértve egész Magyarországot, Ausztria egyelőre nem) 3 percnyi egyszerű beszélgetés díja 2 kor. 3 percnyi sürgős beszélgetés díja 6 kor. Ertesítés díja 1 kor. A megyei forgalomban (beleértve egész vármegye) 5 percnyi egyszerű beszélgetés díja 60 fill. Ertesítés díja 30 fill. A helyi forgalomban (beleértve a város területe) 5 percnyi beszélgetés díja 20 fill.

— **Terjed a trachoma.** A lévai kerület községeiben újabban veszedelmesen terjed a trachoma, legutóbb 40 esetet konstataáltak. A járvány bars megyei főfőszékéből, a szentkereszti járásból terjed el hozzánk; az uradalmaknál szokott tömeges munkás-fogadás a közvetítő eszköze. Nagy baj az, hogy a veszedelmes szembetegség igen gyors és hosszantartó ápolást igényel, ehhez pedig a falusi népnek sem kellő intelligenciája, sem akarata nincs; az elszigetelő intézkedéseket sem veszi komolyan. A dolog mindenesetre megérdemli egy a hatóságok, mint minden egyes ember figyelmét.

— **Új csendőrség** Kiskálna községben folyó hó 5-én öt főnyi legénységgel új csendőrség állítottott fel, mely e hó 7-ikével működését megkezdte, ennek következtében a lévai járás csendőrségeinek beosztása következő módon változott: a lévai őrszhöz Léva, Garamkelecsény, Garamtolmács, Csejke, Garamapáti, Garamujfalu, Garamszőlős, Garamkeszi, Berekalja, Garamsolyos, Kisóvár, Garamszentgyörgy és Vámosladány, a zeelizi őrszhöz: Zseliz, Lékér, Garamdamásd, Garamvezekény, Oroszka, Csata, Szódó, Nagysáró, Nemesoroszi és Garammihály, a nagysallói őrszhöz: Nagysalló, Hölvény, Kissalló, Málás, Agó, Nyir, Barsendréd, Tóré és Kissáró; a kiskálnai őrszhöz: Kiskálna, Nagykalna, Garamlők, Kiskoszmály, Óbars, Ujbars, Marosfalva, Felsőszecse, Alsószecse, Nagykoszmály, Nagyod, Zsemér, Alsóvár, Felsővár, és Bajka községek tartoznak.

— **Félláru vasuti jegyek.** Az állami és törvényhatósági tisztviselők és nyugdíjasok részére félláru vasúti jegy váltására jogosító arképes évi igazolványokat a jövő évre október 15-ikétől kezdve állítják ki. A jelenlegi igazolványokba kapcsolt arképek az új igazolványok kiállításánál nem használhatók, mihez képest minden egyes igényjogosultnak új arképet kell beküldenie. Az arképek az előlap alsó szélén (magán a fényképen) az arképen ábrázolt egyén által névalírásával ellátandó. Az igazolványok kiállítására egyedül a Magyar Államvasutak igazgatósága illetékes, miért is a kezelési illeték fejében igazolványonként fizetendő egy korona postautalvánnyal a Magyar Államvasutak főpénztára címére (Budapest, VII., Andrásy-ut 75.) küldendő. A postautalvány szelvényén az összeg pontosan megjelölendő.

— **Villamos favágó.** Hogy erősen haladunk mi is a modern világ vívmányai felé, tanu rá a villamos favágó. Az a boldog

halandó, aki egyszerre két öl fát vehet, könnyen megszabadul a favágás gondjától. Megrendeli a villamossági telepen a fűrészelő gépet, azt elhozzák, bekapcsolják a házi vagy utcai vezetékbe, s egy óra alatt fel van aprítva a két öl fa. Ennek mindenestire meg van az előnye, hogy nem kell kényvetni intézni a favágó urakhoz, hogy kijeljenek már el, mert nincs egy szál vágott fa sem, azután nem piszmognak vele napokon át, s ami födolog: *olcsóbb*. Az igaz, hogy a gép csak felfűrészele a hasabokat, nem hasogtatja össze; ez azonban már olyan könnyű dolog, hogy bármelyik kényelemhez szokott uriember is megteheti egészséges testmozgás és szórakozás céljából is, különösen a mai cucilítás időkben.

— **A nyitrai gazdasági egyesület** igazgató választmánya okt. 17-én megtartott népes ülésén általános helyesléssel hagyta jóvá ügyvezető-alelnöknek azon eljárását, hogy az egyesületnek folyó évi június hóban hozott határozataira támaszkodva táviratilag *felterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz az iránt, hogy Szerbiával megejtendő szerződéses tárgyalások alkalmával a szerb élő állat behozatal ellen határozott állást foglaljon, az újabb szerb marha csempészet ellen pedig sürgős és erélyes intézkedéseket tegyen.*

— **Nagykörös forgalma.** Nagykörös vasuti kiviteléről a következő érdekes számok tanuskodnak: A f. év első nyolc hónapjában elszállítottak a vasuton: 522,000 mm. gabonát, 522,000 mm. káposztát, gyümölcsöt és burgonyát, 34,600 mm. bort. 22,500 mm. friss sertéshúst, 5,200 mm. vágott baromfit, 50,800 mm. élő baromfit, 59,500 drb. élő árut, 112,500 mm. egyéb árut, 9,300 mm. babot, 6,500 mm. csert, 48,500 mm. salátát, 629,300 mm. ugorkát, 174,200 mm. dinnyét, összesen 2.197,100 métermázsát. Megjegyzendő, hogy a szeptemberi kivitelt, amely a kimutatásban nem szerepel, szintén igen tekintélyes. Elgondolhatjuk, hogy hány 100, meg 100,000 kor. vettek be a dolog körösiek, különösen az asszonyok fáradságos munkájáért. Alig van néhány város hazánkban, amelynek lakossága megállaná a versenyt a szorgalmas és fáradhatatlan nagykörösi néppel.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Rudnyánszky Titusz aranyosmaróti főszolgabíró ur 20 korona azaz husz korona készpénzt, dr. Karafiáth Máriusné urasszony pedig ruháskákat volt szives Stefánia árva-házunk céljaira beküldeni.

Amidőn ezen kegyes adományok kézhez vételét nyilvánosan is van szerencsénk igazolni, fogadják a nemeslelkű emberbarátok jótéteményükért leghálásabb köszönetünket.

Léva, 1907. évi október hó 14.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nőegyl. tb. elnök nőegyl. titkár.

Parsvármegye t. közönségéhez.

Folyó hó 9-én végig száguldott a tűzvész városunkon.

Nagy volt pusztító aratása. Több mint 30 ugy is szegény családot tett földönfutó koldussá.

Nagy itten, nagy itt a nyomor.

A többnyire fából épült bányász, fazekas és más szegény iparosok viskói porig hamvadtak.

Bent égett mindenük, — télire keservesen beszerzett élelmük, munkájuk, szeres számuk: menteni nem lehetett semmit, csak nyomorult életüket szabadították meg sok égett sebbel. — A porrá vált vagyion körül most ott áldogál könyveze a — család, — tanácstalanul, a tél küszöbén, — lehorgaszott fejfel nézve tán egy egész élet keserves munkájának hamuját, vagy egy boldogsággal kecsegtető jövő füstbe szállt reményét.

Segítsétek! segítsetek! oszlasátok el némileg a könnyeket.

Az újbányai polgárság értelmi osztálya összefogódtott és „jóléti bizottság”-gá alakulva, Bocsek Károly járásbíró ur elnöke alatt, a városi hatóság támogatásával iparkodik a nyomort némileg enyhíteni. — A pénz adomány gyűjtés megindult és folyik, az ügyszó méltó lelkesedéssel, de hát Istenem! az itteni szerény anyagi viszonyokhoz képest, szerény eredménnyel.

Mindenki megtesse a mit csak megtehet és le a kalappal uraim, mert itt a felebaráti szeretet isteni erénye hatja át a sziveket.

Ur, iparos, parasztember egy célt szolgál: segíteni a leégettéket.

A gyűjtő társak megható eseteket beszélnek el beszámolójuk alkalmával. Többek között az egyik ur a következő esetet említi: „Városunk legszegényebb tizedében favágó gunyhózába tértem, előadtam az öregnek, mi járatban vagyok. — Elbicegett. — Odahozta dolmányát, abból nagy vörös zsebkendőjét kotorta elő és a csücskéből 4 koronát bontott ki, — talán egy heti keserves keresményét. — Ezt a 4 koronát megfelezte és 2 koronát markomba nyomott: — Adja oda a tekintetes ur a szegény leégettéknek.

— Isten fizesse meg százszorosan.

Torkom összeszorult, könny szökött a szemembe és nem tudom miért, megszegyevölve léptem ki a szegény ember küszöbén.”

De hát mi ez mind e nagy nyomorhoz képest!!

Több mint 30 család a szabad ég alatt az éhínség előtt áll, a sok nevelten gyermek meg kenyeret kér.

Vármegyénk bájos hölgyei! nemes urai és polgárai:

Hozzátok emelem könyörgő szavam a könnyező családok nevében! — adakozzatok a könyörtelenség oltárán a szerencsétlenek fölsegítésére.

Szállja meg sziveteket a felebaráti szeretet azon nemes érzése, mely áthatotta azt az egyszerű újbányai favágót, midőn falszóitották a legszebb emberi cselekedetre.

Az adományokat kérem az „újbányai jóléti bizottság” elnökének **Bocsek Károly** járásbíró ur címére küldeni.

Újbánya, 1907. évi október hó 18.

Kiváló tisztelettel

királyfalvy ifj. **Kraft Károly**,
festőművész, a „jóléti bizottság” jegyzője.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1907 évi október 13-ától 1907 évi október hó 20-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Bélik Lajos Dokupil Mária	leány	Ilona
Ribár Anna	fiú	József
Tóth Ferencz Holló Erzsébet	fiú	Károly Sándor
Jenei Bertalan Szabó Anna	fiú	Jenő

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
őzv. Bozóki István Tomasoics K	ev. ref. r. k.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mázsanként 20 kor. 40 fill. 21 kor. 20 fill. — Kétszeres 17 kor. 60 fill. 18 kor. 20 fill. — Rozs 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Árpa 14 kor. 40 fill. 15 kor. 20 fill. — Zab 16 kor. 20 fill. 16 kor. 40 fill. — Kukorica 9 kor. 40 fill. 10 kor. 60 fill. — Lencse 24 kor. 60 fill. 25 kor. 20 fill. — Bab 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — Köles 9 kor. 40 fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak. 100 kilóknént: Budapesten Lóheremag, természetből arankamentes 150—160 korona aprszemű arankát tartalmazó 136—140 kor. nagyszemű aranká, tartalmazó 125—135 kor. Luczernamag természetből arankamentes 116—124 kor. arankas 106—112 kor. Biborhere 42—46 kor. Baltaczin 30—32 kor. Őszi borsó 17—18 kor. Ősz búkköny 22—24 kor. Szűszőse búkköny 36—40 kor.

Nyilttér.

Butorozott szobát.

Elegáns butorozott szobát keresek november hó elsejére. — Ajánlatok „Garzon” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.

Kákák alatt!

2414 □ ölből álló körülkerített kert szabadkézből eladó, esetleg kibérelhető. Megtudható; **Léva hidegpince** korcsmában.

Eladó urasági fogat!

egy pár ló 800 koronáért, egy jókarban levő fekete hintó 400 koronáért és két lóra való szerszám 100 koronáért. **Nyáry kastély** Hont-Varsány.

Irlandból importált

paripa
Valamint

Angol gígg (dogcart),
egy és két lóval használható, — egyes szerszámmal esetleg együtt

eladó!
Schumacher Ágoston.

Alsó-Árma, u. p. Nagy-Salló.

5 szobás lakás Ujonnán épült házamban f. évi nov. 1-től **kiadó.**
villamvilágítás, fürdőszoba, vízvezetékekkel ellátott
5 szobás modern uri lakás
Knapp Dávid gépraktáros LEVÁN

Báró Kozmitza (ezze Mattoni feje) budai
Király-keseűvíze
az Erzsébet-Sósfürdő, főforrása.
Enyhe hashajtó.

Eladó ház.
Jó helyen fekvő sarokház a Teleky utcában szabad kézből eladó.
Bővebbet Pollák Adolfnénál Léván.

Nagyságos asszony,
tudja-e, hogy a maláta-kavé vásárlásánál miért kell Önnek a „Kathreiner” nevet hangsúlyozni?
Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánszót kap, mely a „Kathreiner”-t kitüntető, mindenelőnyt nélkülöz.
Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kavé**
birta, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkavé ízét és zamátját.
Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie vénsi, hogy a valódi „Kathreiner” csakis zárt eredeti csomagokban kapható „Kathreiner-féle Kneipp-maláta kavé” felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

Alulírott — tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mindennemű **Mosás és vasalást** Árok-utca 5 sz. (Schill-féle házban) lakásomon elvállalok a legolcsóbb árakban. NŐI FEHÉRNEMŰ, ÁGYNEMŰ valamint szobafüggönyök és mindennemű mosás s vasalás munkát legjutányosabb árban teljesítek.
Schüssler Henrikné mosónő.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
egy régiónak bizonyult háziser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Globin
a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

A Lévai Kereskedelmi Bank
részvénytársaság
igazgatósága ügyfeleinek tudomására hozza, hogy folyó évi november hó elsejétől kezdődőleg úgy a már eddig ott elhelyezett valamint ezután elhelyezendő állandó jellegű **betéteket 5%-al kamatoztatja.**
Léva, 1907. évi október hó 15.
Az igazgatóság.

Meghívó.
Az 1907. évi XIX. t. c. valamint a n. kir. állami munkásbiztosító hivatal 1383. sz. felhívása folytán a lévai ker. munkásbiztosító pénztár **1907. évi október hó 24-én reggeli 10 órakor** tartja a lévai ker. munkásbiztosító pénztár helyiségében **rendes közgyűlést,** melyre a megválasztott közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.
A közgyűlés tárgyai:
1. A munkaadók csoportjából 3 igazgatósági rendes és 1 póttag választása.
2. A munkaadók csoportjából 2 felügyelő bizottsági tag választása.
3. Az orsz. pénztár közgyűlési kiküldöttek választása és pedig: a munkaadók csoportjából 1 rendes és 3 póttag; a biztosítottak csoportjából 1 rendes és 3 póttag választása.
4. A választott bírósági ülnökök választása és pedig: a munkaadók csoportjából 10 rendes és 5 helyettes; a biztosítottak csoportjából 10 rendes és 5 helyettes ülnök választása.
5. Az 1907. évi június hó 30-ig gyűjtött vagyon mikénti felhasználása iránti intézkedés és határozat hozatal.
Figyelmeztetés: A közgyűlés határozatképes, tekintet nélkül arra, hogy azon a munkaadó és az alkalmazott kiküldöttek egyenlő arányban vesznek e részt, avagy sem. Ugyisint határozatképes a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül is.
Kelt Léván, 1907. évi október hó 9-én.
A lévai ker. munkáspénztár igazgatósága.

1907 évi 3436 szám
Tölgyfa eladási hirdetmény

A zsarnóczi m. kir. erdőhivatal (Bars megye) tanácstermében az **1907 évi november hó 18 napján délelőtt 10 és fel órakor** nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján, eladásra kerül tövön az erdőben a selmechányai m. kir. erdőgazdálkodásnak.
1., a „D.” gazd. osztály II. vágássorozat 10 tag 23 erdőrésztében 3360 drb. tölgyfa 671 drb. cserfa és 913 drb. bükkfa és gyertyánfa — 28059 korona 10 fillér kikiáltási árral.
2., az „A.” gazd. osztály I. vágássorozat 1 tag 8/b erdőrésztében 320 drb. tölgyfa és 17 drb. bükkfa és gyertyánfa 15489 korona 90 fillér kikiáltási árral.
Versenyzők felhivatnak, hogy szabályszerűen kiállított és egy koronás bélyeggel ellátott valamint a kikiáltási ár 10%-nak megfelelő bánatpénzzel felszerelt **zárt írásbeli ajánlataikat** melyek a versenyző tetszése szerint akár a jelen mind 2 (kettő) létére külön-külön, vagy pedig együttesen illetve egybefoglalva is tehetők, borítékban zárva és a borítékon annak megjelölése mellett, hogy az ajánlat mire vonatkozik legkésőbbben a versenytárgyalásra kitűzött óráig annál is inkább nyújtják be az alulírott m. kir. erdőhivatalhoz, mert a későbbben beérkező ajánlatok, valamint általában távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek és felbon atlanul visszautasítatnak.
Az ajánlatnak tartalmaznia kell ezenkívül ajánlattevő azon határozott kijelentését is, hogy az általános és részletes árverési és szerződési feltételeket ismeri s ezeknek magát feltétlenül aláveti.
A feltételek az erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Kelt Zsarnócán, 1907. évi október hóban.
M. kir. erdőhivatal.

Varrógépek és Műhímezés
valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval
Árak részletfizetésre: korona
E.m. monopól-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép 56-tól 78-ig
Új Singer medium iparosgép állvánnyal 72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép 78-tól 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép 78-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép 86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra 96-tól 100-ig
Körhajtás családi (Ringschiff) gép 100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép 130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi 120 korona
Új Singer családi varrógép kézihajtásra 150 korona
44 korona
Műhímezési készülék ára 4 korona.
Főraktár:
KERN TESTVÉREKNEÉL, Léván.
Legjobb géptük, részek és hajók olcsón.

2268 szám kig. 1907.
Árverési hirdetmény.
Ujbánya r. t. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező **„Felső-fogadó”, „Alsó-fogadó” és „sörkorcsma”** folyó évi november hó 4-én délelőtt 10 órakor a városház tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen, 1908 évi január hó 1-én kezdődő három évre haszonbérbe adatni fognak.
Árverési feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.
Ujbánya, 1907. évi október hó 7.
Staud, főjegyző.

Az elismert legjobb és legkitünőbb Agricola vetőgépek, acél ekék 1, 2, 3 és 4 barázdásualk.
rét, moha, tagozott és diagonál BORONAK, gyűrűs és sima acél lemez, földi heng. „Arató-gépek” fünek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék. Szénafordítók. Szabad-aszaló készülékek, gyümölcs és főzelékeknek. Bor sajtók, gyümölcs sajtók. Gyümölcs és szőlő zúzó és bogymorzsolók.
Önműködő szabadalmazott szőlő feoskendő. „SYPHONIA.” Tormács és vértetű pusztításra. Szállítható takarék tüzhelyek. Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók valamint minden más fajta „gazdasági gépeket” legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak:
MAYFARTH PH. és Társa
cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek. Alapítva 1872. Bécs, 111 Taborstrasse 71. 1000 munkás.
Kitüntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. Kaphatók: **KNAPP DÁVID** úrnál Léván.

